

ISSN 2587- 2001 e-ISSN 2618-6187

ANASAY

3 Aylık Ulusal Hakemli - Süreli Dergi -Yıl:4 – Sayı:12- Mayıs 2020

koynunda büyüdük



TEHDİT DİLİ: AMERİKA BİRLEŞİK DEVLETLERİ BAŞKANI DONALD TRUMP'IN TEHDİT SÖYLEMLERİNİN EDİMBİLİMSEL ANALİZİ

*THE LANGUAGE OF THREAT: PRAGMATIC ANALYSIS OF
THREAT EXPRESSIONS OF THE US PRESIDENT DONALD
TRUMP*

DOI: 10.33404/anasay.714953

Çalışma Türü: Araştırma Makalesi / Research Article¹

Bertuğ SAKIN* - Sümeyye BÜYÜKBİRER**

ÖZ

Edimbilim, dil kullanımını üzerine yoğunlaşan bir disiplindir. Temel inceleme alanı dilin iletişimde nasıl kullanıldığı üzerinedir. Edimbilim, söylem çözümlemesi alanı gibi bağlam içerisindeki dilin kullanımını ele alarak iletişim bağlamındaki dil kullanımlarını ve durumsal bağlama göre şekillenen işlevlerini belirlemeye çalışır. Bir dil üretimi esnasında yalnızca üretilen bir anlam yoktur, aynı zamanda gerçekleştirilen örtük bir edim vardır. Bu çalışmada, Amerika Birleşik Devletleri Başkanı Trump'ın Çin, Kuzey Kore, Rusya, İran ve Türkiye ile ilgili kullandığı tehdit içerikli ifadeler edimbilimsel açıdan ele alınmış ve Amerika örneği ile siyasilerin sıkça başvurdukları tehdit dilinin dilsel özelliklerle-

1- Makale Geliş Tarihi: 05. 04. 2020 Makale Kabul Tarihi: 14. 04. 2020

* Dr. Öğr. Üyesi, Sağlık Bilimleri Üniversitesi Hamidiye Sağlık Bilimleri Fakültesi Dil ve Konuşma Terapisi Bölümü, bertug.sakin@sbu.edu.tr ORCID ID  <https://orcid.org/0000-0002-2995-6079>

** İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dilbilimi Araştırmaları Programı, sumeyyebuyukbirer@gmail.com ORCID ID  <https://orcid.org/0000-0002-4179-0104>

ri ortaya çıkarılmıştır. Çalışma kapsamında Başkan Trump'ın göreve başladığı 2016 yılından 2020 yılına kadar olan dönemde Çin, Kuzey Kore, Rusya, İran ve Türkiye ile ilgili attığı tehdit içerikli tweetler incelenmiş, elde edilen verilerin Sketch Engine yazılımı ile sıklık ve bağımlı dizin analizleri yapılmış, ilgili grafikler oluşturulmuş, sonuç kısmında da elde edilen bulgular yorumlanmıştır.

Anahtar sözcükler: Edimbilim, söylem, tehdit söylemi, tehdit dili

ABSTRACT

Pragmatics is a discipline focusing on language use. The main research area of pragmatics concerns the way language is used in communication. As well as the field of discourse analysis, pragmatics deals with the language use in context thus trying to determine the ways of using language in the context of communication and its functions which take shape according to the situation. Language production comprises not only the production of meaning but also an implicit performance. In this study, the expressions containing threat used by the US President Donald Trump against China, North Korea, Russia, Iran and Turkey were examined from the point of view of pragmatics. Using the example of USA, the linguistic features of threat language which frequently occurs in the speech of politicians were revealed. Within the scope of the study, Trump's tweets containing threat against China, North Korea, Russia, Iran and Turkey between 2016, when President Trump took office, and 2020 were analysed. Frequency and concordance analysis of the acquired data was carried out using the Sketch Engine software, the corresponding graphics were created, and the findings were interpreted in the results section.

Keywords: Pragmatics, discourse, threat discourse, threat language

Giriş

1950'li yıllarda ilk defa Amerikalı Dilbilimci Zellig Harris tarafından kullanılan *söylem* terimi, genel olarak cümle düzeyinin ötesinde, özellikle sözlü dil kullanımını olarak tanımlanmıştır (Crystal 2008: 148). Bunun yanı sıra söylem çalışmalarını dil kullanımının incelenmesi olarak tanımlayanlar da mevcuttur (Tannen-Hamilton-Schiffrin 2015: 1). Ancak bu çalışmalar, insan ilişkilerinde farklı amaç ve işlevlere hizmet eden dilsel yapıların betimlenmesi olarak sınırlandırılmaz. Bazı dilbilimciler bir dilin yapısal özelliklerini belirlemeye odaklanabilir ama söylem çözümlemecisi, bu dilin kullanılma sebebini araştırmayı

üstlenir (Brown - Yule 1983: 1). Söylem yalnızca dilbilimin değil birçok farklı bilim dalının çalışma konusu olmuş ve ruhbilim, etnoloji, toplumbilim, insanbilim, edimbilim, tarih, istatistik gibi dalların da ortak noktası haline gelmiştir.

Söylem çözümlemesi çok disiplinli değil disiplinler arası bir alandır (Günay 2013: 26). Dolayısıyla, çeşitli yaklaşımlar altında çok sayıda farklı tanımlamalar görmek mümkündür. Fairclough söylemi toplumsal bir pratik olarak nitelendirir. Ona göre dil, toplumun bir parçasıdır ve toplumsal bir süreçtir. Aynı zamanda dil toplumun dil dışı unsurları tarafından koşullandırılmıştır (Fairclough 1989: 22). Dijk ise, söylemi iletişimsel bir olay olarak yorumlar ve söylemin bu iletişimsel eylemde yer alan birtakım toplumsal aktörleri barındırdığı, oldukça karmaşık yapısından söz eder. Yazılı veya sözlü olabilen bu iletişimsel eylem, genellikle dil ve dil dışı unsurları (jest, mimik vb.) bir araya getirir. Söylem belirli bir toplumsal alana ait ideolojileri yeniden üretir (Dijk 1998: 192-194). Söylem, aynı zamanda, konuşucu ya da yazarın söylemde bulunurken hangi amaç ve niyete sahip olduğu ve/veya alıcının bağlam modeline göre iletiyi nasıl yorumladığı bakımından manipülatif olarak tanımlanabilir. Gücün kötüye kullanımı olarak manipülasyon, ideolojik bir yapıya bürünerek grup kutuplaşması özelliklerini barındırabilir. Özellikle sosyopolitik manipülasyon, ideolojik tutumları ve ideolojik söylem yapılarını içerir (Dijk 2006: 372-374).

Yukarıdaki tüm tanımlamaların ışığında, söylemi üç kategoride inceleyebiliriz: dil kullanımı (etken/edilgen yapılar vb.); cümle düzeyi ötesinde dil kullanımı (bağlaşıklık/bağdaşıklık özellikleri vb.) ve dilin toplumsal bir pratik ve/veya ideolojik üstlenme olarak kullanımı (toplumsal şemalar, ideolojiler vb.) (Tannen vd., 2015).

Söylem ve Edimbilim

Edimbilim kavramı ilk kez Amerikalı göstergebilimci Charles Morris tarafından ortaya atılmıştır. 1950'li yıllarda önem kazanmaya başlayan edimbilim, konusu dilbilimden farklı olmamakla beraber dilbilime karşıt olarak gelişen bir alandır. Dilbilim dilsel yapı olarak inceleme yaparken, edimbilim dil kullanımı üzerinde çalışır (Günay 2013: 125). Geoffrey N. Leech, *Edimbilimin İlkeleri* adlı yapıtında “dilini iletişimde nasıl kullanıldığını, edimbilimi anlamadıkça; dilin doğasını anlayamayacağımızı” ifade etmiştir (Leech 1983: 1). Morris, edimbilimi üç ayağın bir ögesi olarak görür. Bunlar: bir göstergenin bir başka göstergeyle olan ilişkisini inceleyen sözdizim; bir göstergenin dış dünyadaki nesne-

lerle olan ilişkisini inceleyen anlambilim; göstergeler ve üreticileri arasındaki ilişkiyi inceleyen edimbilimdir (Mey 2009: 786'dan aktaran; Kerimoğlu 2014: 138). Morris'in görüşünde; söylemsel ögeler, alıcı, konuşucu ve söylemin kendisi üzerinde durularak dilde öznellikten bahsedilir. J. L. Austin, J.R. Searle, O. Ducrot ve D. Wunderlich ise dil edimleri konusunu ele almıştır. Bu görüşe göre dil, yalnızca iletişim kurmak ve duygu, düşünce aktarmak işlevlerine sahip değildir. Dil aracılığıyla aynı zamanda bir edim gerçekleştirilir. Söylemi tam olarak anlamak için, aktarılan söylemin kattığı dilsel anlamı bilmek tek başına yeterli değildir. Söz verme, rica etme, emir verme ya da tehdit etme gibi edimlerin edimbilimsel amacını da bilmek gerekir (A. Kıran - Z. Kıran 2013: 265).

Edimbilim, söylem çözümlemesinde çok sık başvurulan bir alandır ve onun bir parçası olarak değerlendirilebilir. Edimbilim, söylem çözümlemesi alanı gibi bağlam içerisindeki dilin kullanımını ele alır. Söylem çözümlemesi metin (yazılı veya sözlü) yönelimlidir fakat edimbilim, ileti ve iletişimsel strateji yönelimlidir. Yani edimbilim, metinsel bağlamın dışında iletişim koşullarına, konuşucunun hangi niyetle o iletiyi gönderdiğine, alıcının konuşucunun niyetini nasıl anlayıp yorumladığına bakar. “*Paul Grice'in işbirliği ilkesi ve söyleşisel sağısöz görüşleri, edimbilimin söylem çözümlemesinde kullanılması için önemli bir etken olmuştur*” (Günay 2013: 137).

Edimbilim ve Söz Edimleri

Edimbilim iletişim bağlamındaki dil kullanımlarını ve durumsal bağlama göre şekillenen işlevlerini belirlemeye çalışır. Edimbilimde ele alınan başlıca konulardan biri olan söz edimleri (speech acts), dil felsefecisi J.L. Austin tarafından ortaya atılmıştır. Söz edimleri kuramına göre, bir dil üretimi esnasında yalnızca üretilen bir anlam yoktur, aynı anda gerçekleştirilen örtük bir edim vardır. Austin birinci dersin başında; doğru ya da yanlış değere sahip olabilen, olay/durumları betimleyen gözlemleyiciler (constatives) ile doğruluk değeri olmayan, betimleyici bir üretimin gölgesinde gerçekleşen edimseller (performatives) arasında bir ayrım yapmış ve “*Nikâh töreninde kadın/erkek tarafından söylenen 'Evet' (eş olarak kabul ediyorum)*”, “*Vasiyet ederken 'Saatimi kardeşime veriyorum.*” örneklerini vererek açıklama getirmiştir (Austin 1962: 5).

Bu örneklerde görüldüğü gibi kişi ‘evet’ ya da ‘...veriyorum’ dediğinde sadece dilsel üretim yapmaz, bir edim gerçekleştirir. Evlilik bağına girer. Miras bırakır. Austin edimsellerin doğruluk değeri olan gözlemleyicilerden farklı ola-

rak, belirli kurallar çerçevesinde isabetli ya da isabetsiz olduklarını belirleyecek altı kuraldan söz eder. Bu kurallara uyulmadığı takdirde, cümle isabetsiz olur. Bir cümle söylediğimizde, üç edim gerçekleştirmiş oluruz: Düz söz (Locutionary Act), Edimsöz (Illocutionary Act) ve Etkisöz (Perlocutionary Act). Düz söz, tümce üretimi gerçekleştirmektir. Edimsöz, söylenen şeyle aynı anda eylem gerçekleştirmektir. Örneğin, ‘ N’ olur beni affet!’ cümlesinde aynı anda yalvarma edimi gerçekleşir. Etkisöz edimi ise, edimsözün alıcıda meydana getirdiği etkinin sonucudur. Örneğin, ‘Boğaya dikkat!’ denildiğinde, dilbilgisel anlamda doğru bir cümledir (düz söz). Aynı zamanda bir uyarı niteliğinde kullanılabilir (edimsöz). Alıcı bu cümleyi duyduğunda kaçabilir (etkisöz) (A. Kıran - Z. Kıran 2013: 269-270). Austin, edimsözleri beş kategoride sınıflandırmıştır: karar belirticiler, yaptırıcılar, yükleyiciler, davranış belirticiler ve serimleyiciler. Kurama eleştiriler ve eklemeler getirerek kuramı geliştiren Searle, Austin’in edimsöz sınıflandırmasını kesinleyiciler, yönelticiler, yükleyiciler, dışavurucular ve bildireler olarak yeniden yorumlamıştır (Aysever 2000).

Tehdit Nedir?

Günlük hayatta sık sık karşılaştığımız *tehdit*, bir kavram olarak “gözdağı” yani, “sonradan verilecek bir ceza ile korkutma, yıldırma” anlamlarına karşılık gelmektedir (TDK 2020). Ayrıca istenilen bir şeyin yapılmaması durumunda bir kişi tarafından gerçekleşebilecek zarar verme, öldürme veya cezalandırma uyarısıdır (Oxford Wordpower Dictionary 2012: 1-9). Özetle tehdit; aynı görüş, düşünce veya davranışta bulunmayan kişi ya da topluluklardan birinin, karşısındaki kişi veya topluluğa yönelik fiziksel, psikolojik vb. müdahalelerde bulunarak kişiyi ya da topluluğu tehlikeye, kötü bir duruma maruz bırakacağına dair ifadesidir.

Gerçekleşmesi yakın olan bir tehlike belirtisi olarak risk anlamına gelen tehdit; deprem, sel gibi bir doğa olayı olabileceği gibi, insan kaynaklı yangın, sabotaj vb. de olabilir. Bilişim alanında ise bilgisayar güvenliği bağlamında sistem açığından faydalanarak, sistem güvenliğini kırma eylemidir. Bu eylem kayıtlı veriye yetkisiz erişim yoluyla ulaşarak, yetkili kullanıcıları servis dışı bırakma veya yanlış bilgi girişi ile kullanıcıları yanlış yönlendirme şeklinde gerçekleşebilir. Tehdit hukuki boyutta, bir kişiye zarar verme niyetini bildirmek, kişiyi zorla kabul ettirmeye çalışılan bir nitelik ya da kişi hürriyetini sınırlandırmaktır (Business Dictionary 2020).

Tehdit Çeşitleri

Henry Ian Schiller (2019), *Is That a Threat?* adlı çalışmasında, söz edimleri kuramında tartışılan tehdit edimini oyun kuramı modelleri üzerinden tanıtmıştır. Schiller, edimsöz tehdidinin amacını, bir oyunda tehdidi gerçekleştiren öznenin aldığı kararlarla şartları değiştirmesi olarak ifade etmiştir. Tehditleri, bir oyundaki hamleler olarak ele alan Schiller, üç çeşit tehditten bahseder: koşullu tehditler, kategorik tehditler, örtük tehditler. Koşullu tehditler, açık bir şekilde tehdit eyleminin bir koşula bağlandığı yapılardır. 'Paranı vermezsen, canını alırım' cümlesi bu tür bir tehdittir. Kategorik tehditler, bir planın bildirisi gibi görünmektedir ve açık bir şekilde ifade edilir. 'Seni kurşuna dizeceğim' cümlesi buna örnek olarak verilebilir. Örtük tehditler ise, üstü kapalı bir şekilde dile getirilir. Örneğin, yakın bir arkadaşınızın sizin sevmediğiniz bir kişi ile görüşeceğini söylemesi üzerine elindeki içeceği göstererek, 'Gözüne sıçramasını istemezsin' demesi örnek olarak verilebilir (Schiller 2019: 1-9).

Irine Goshkheteliani ve Bella Churchelauri (2019), *Typological Classification of Threat and the Explicit and Implicit Forms of its Expression; Linguistic Markers of Stance* adlı çalışmada, İngilizce ve Gürcüce dilleri üzerinde duruşun (stance) anlambilimsel işlevini ve tehdit söylemini incelemiştir. Bu çalışmada; Gürcü ve yabancı politikacıların söylemlerinde bulunan tehditlerin sınıflandırması, tehdidin açık veya üstü kapalı bir şekilde nasıl ifade edildiği ve duruşun hangi dilsel belirticilerinin tehdidin inanılabilirliğini etkilediği açıklanmaya çalışılmıştır. Tehdidin çeşitleri Gales'in yaptığı araştırmaya (2010) dayandırılarak, üç olarak belirlenmiştir: doğrudan tehdit, koşullu tehdit ve gizli/dolaylı tehdit. Doğrudan tehditte gerçekleşecek eylem, kurbanın kimliği, eylemin yeri ve zamanı gibi etkenlerden en az ikisinin belirtildiği ifadeleri kapsar. Koşullu tehdit, alıcının eylemlerinden kaynaklanır. Gizli/dolaylı tehditte ise, hiçbir etken belirtilmez. Dikkatle oluşturulmuş bir tehdit olmasına rağmen, şiddet alıcıya üstü kapalı olarak aktarılır (Goshkheteliani - Churchelauri 2019: 201-202).

Tehdit Düzeyleri

Tehdit söylemleri, hedef kişi/kitle üzerinde bırakacağı etki oranları açısından ele alınacak olursa üç farklı tehdit düzeyinden bahsetmek mümkün olacaktır. Bunlar; düşük düzeyli tehdit, orta düzeyli tehdit ve yüksek düzeyli tehdittir. Düşük düzeyli tehdit; kurban için küçük bir risk taşır, eylem hakkındaki bilgiler belirsiz ve çelişkilidir. Genellikle tehdit eden kişi eylemi gerçekleştirmez. Orta

düzeyle tehdit daha fazla detay barındırır. Eylemin gerçekleşeceğine dair bazı ipuçları verir fakat eylemin detayları tam olarak bilinmez. Buna rağmen söylenenler ciddi bir niyet içerir. Yüksek düzeyli tehditte ise doğrudan ve açıkça eylemin detaylarına kadar belirtilir ve bu tehdit türü, büyük bir tehlikeye işaret eder (Goshkheteliani - Churchelauri 2019: 202-203).

Yükleyiciler ve Tehdit Söz Edimi

Austin'e göre, söz vermede olduğu gibi kişiye bir şey yapma sorumluluğunu yükleyenler ya da söz verme olmaksızın bir yönelim ya da destek belirtenler, yükleyici sınıfını oluşturur. Searle, Austin'in bu görüşüne karşı çıkmamıştır (Aysever, 2000: 21). Yükleyicilerin, kişiyi gelecekteki herhangi bir eylemin sorumluluğu altına koyduğunu ifade etmiştir. Yemin etmek, söz vermek, tehdit etmek bunlardan bazılarıdır. Tehdit söz edimi olarak, bir kişiyi cezalandırma veya kişiye zarar verme niyetini bildirme edimidir. Alıcının, konuşucunun isteğine ya da emrine uymak istemediği durumda, alıcıya gözdağı verdiği anlamına gelir. Tehdit, konuşucunun alıcıya karşı duyduğu güvensizlik ve nefret ile güdülenir. Konuşucu, tehdit söylemiyle alıcıda korku uyandıracak güce sahip olduğunu düşünür (Al-Bantany 2013: 25-26).

Tehdit Dili ve Kullanılan Dilsel Yapılar

Tammy Gales (2015), *Threatening Stances: A corpus analysis of realized vs. non-realized threats* adlı çalışmasında, gerçekleşmiş ve gerçekleşmemiş tehdit türlerindeki açık dilsel duruş belirtecilerinin dağılımları ve işlevleri üzerinde analiz yapmıştır. Tehdit eden kişinin tercih ettiği dilsel ögeler (zarflar, filler, kiplikler vb.) tehdit ifadesini güçlendirerek tehdidin şiddetini arttırabileceği gibi zayıflatabilir. Dilsel duruş (grammatical stance), kişinin eylemi gerçekleştirme ye yönelik düşüncelerini ve kararlılığını gösterir. Bu duruş İngilizcede üç ana kategoride açıkça belirtilir: zarflar, tümleçler ve kiplikler.

Gerçekleşmiş (realized) yüksek düzeyli tehditlerde dil, konuşucunun ciddiyetini ifade eder. Konuşucunun alıcıdan daha fazla güce sahip olduğunu gösterir. Bu söylemlerde kaba bir dil vardır. En tehlikeli düzeyde, tehdit doğrudan, kesin ve belirlidir. Gerçekleşmemiş (non-realized) düşük düzeyli tehditlerde genellikle tehdit eyleminin zamanı belirsizdir. Amaç sadece korku vermektir ve eylemi gerçekleştirme niyeti kesin değildir. İfadede belirsizlik hakimdir. Genel bir dil kullanımı vardır ya da dil, eylemin gerçekleşeceğine dair güçlü detaylardan yoksundur. Tehdidin şiddetini azaltıcı, koşullu öbekler, 'belki' gibi ifadeler bulunur (Gales 2015: 20).

Tehdit Söylemlerinin Duruş Formları ve İşlevleri

Gerçekleşmiş tehdit türünde; tahmin kipi olarak *would* kullanıldığında, bu sözcük tehdidin gerekçelendirmesi üzerine vurgu işlevi görülür ve tehdit ifadesinde zayıflatıcı etki yaratır. Kesinlik zarfı olarak *never* kullanıldığında, tehdidin gerekçelendirmesi hakkında kesinlik vurgusu görülür. Söz edimi fiileri (söylemek, demek) + *that* yapısı kullanıldığında, önceki istek ve ricaya vurgu ve güçlendirici talep işlevleri vardır. Bu durum tehdit ifadesini güçlendirir. Tahmin kiplerinden *will/be going to* kullanımı, koşulluluk yaratır ve tehdit ifadesinde zayıflatıcı etkide bulunur. Nedensellik fiillerinden *try+to* kullanımı, tehdit eylemini içeren koşullu yönlendirici işlevde bulunur. Tehdit ifadesinde zayıflatıcı etkisi vardır.

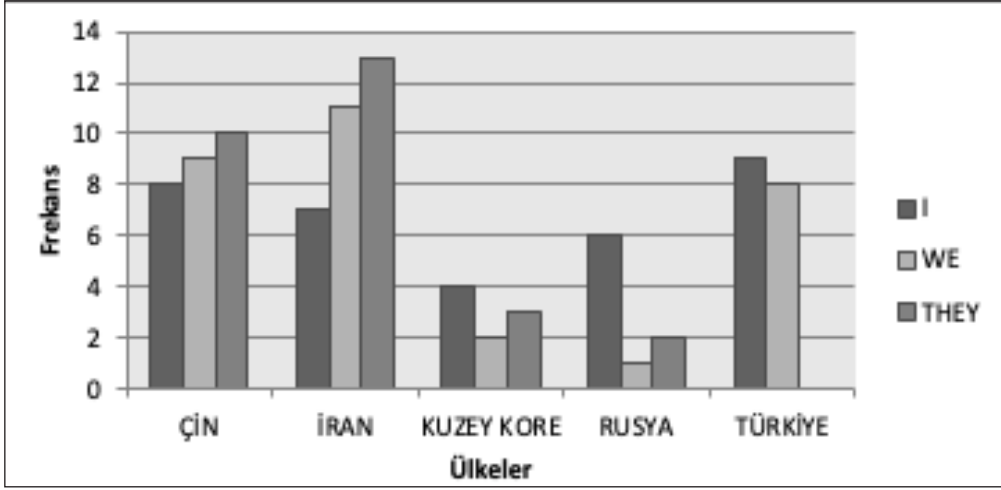
Gerçekleşmemiş tehdit türünde ise tahmin kipi olarak *will/be going to* kullanımı, doğrudan bildirimler işlevi görür ve tehdit ifadesini güçlendirir. Kesinlik bildiren fiiler+ *that* yapısında, olumsuzluk belirteci ile kesinlik bildiren fiil kullanıldığında, olumsuzlama yoluyla tehdidin kesinliğini azaltıcı görevde bulunur. Tehdit ifadesinde zayıflatıcı etkisi vardır (Gales 2015:19).

Yöntem ve Bulgular

Bu çalışmada ABD Başkanı Donald Trump'ın göreve başladığı 2016 yılından 2020 yılına kadar olan dönemde Çin, Kuzey Kore, Rusya, İran ve Türkiye ile ilgili attığı tehdit içerikli tweetler incelenmiştir. Elde edilen verilerin “Sketch Engine” yazılımı ile sıklık ve bağımlı dizin analizleri yapılmıştır. Yapılan sıklık analizleri ile tehdit söylemlerinde en çok kullanılan isim, fiil, sıfat, zamir ve zarflar ortaya çıkartılmış; bağımlı dizin analizlerinde ise tehdit söylemlerinin hedefi olan ülke isimleri ile en çok kullanılan isim, fiil, sıfat, zamir ve zarflar “birlikte gerçekleşme (co-occurrence)” bağlamında ele alınmıştır. Konuyla ilgili grafikler oluşturulmuş ve sonuç kısmında elde edilen bulgular yorumlanmıştır. Çalışmada kullanılan tweetler “ekler” bölümünde sunulmuştur.

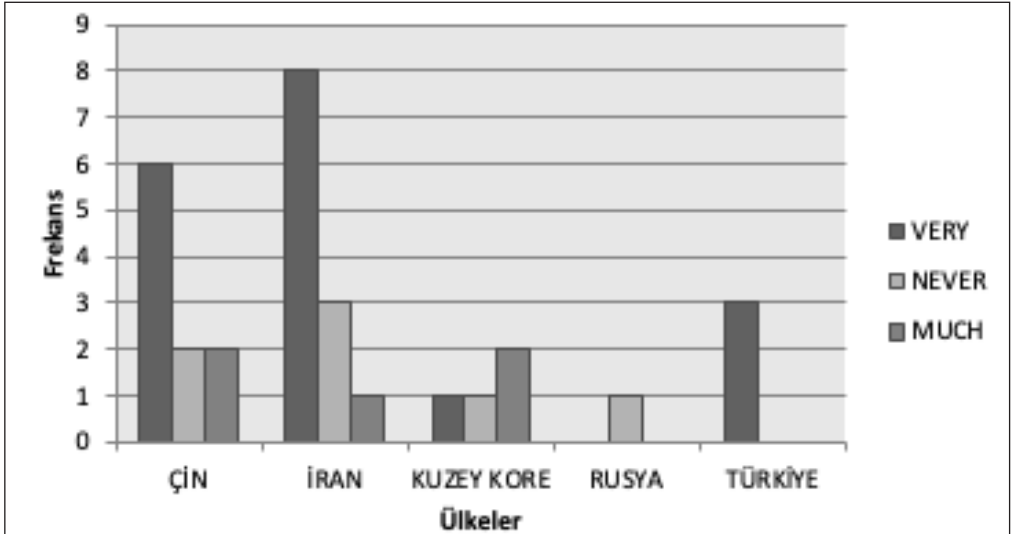
Tehdit Dilinin Edimbilimsel Analizi

ABD Başkanı Donald Trump'ın görevde olduğu 2016-2020 yılları arasında İran ile ilgili attığı tehdit içerikli tweetlerin sıklık analizleri incelendiğinde İran'a yönelik tehdit söylemlerinde genellikle ‘they’ zamirini kullandığı görülmektedir. İran için ‘you’ yerine ‘they’ kullanılıyor olması karşı tarafa üstünlük kurarak, İran'a direkt olarak seslenilmediği ve de İran'ın Amerika tarafından muhatap alınmadığı algısını yaratmayı amaçlamaktadır.



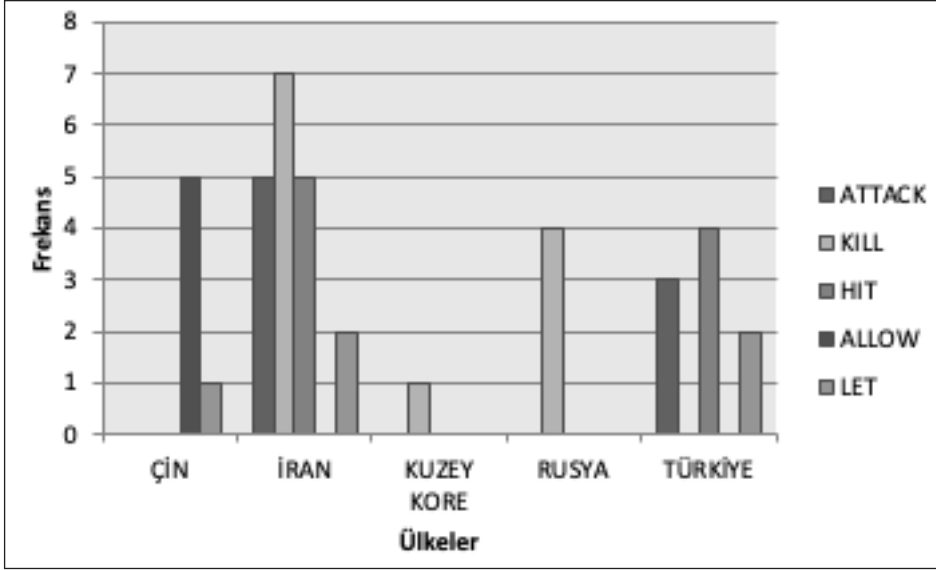
Şekil 1: Başkan Trump'ın Ükelere Göre Tehdit Söylemlerinde Kullandığı Kişi Zamirleri

Trump'ın İran hedefli tehdit söylemlerinde; 'very', 'fully' ve 'never' zarflarını sıklıkla kullandığı görülmektedir. Bu zarfların temel özelliği birlikte kullanıldığı fiili güçlendirmeleridir. Yine benzer ifadelerde 'American' ve 'Iranian' sıfatları da dikkati çekmektedir. Bunun yanı sıra, tweetlerde; big ile 'good/bad' sıfatlarının karşılaştırma ve üstünlük bildiren the best/ worse formları yer almaktadır. Bunlara ek olarak İran tweetlerinde; 'sanctions', 'nuclear' ve 'weapon' sözcüklerinin de fazla olduğu yapılan sıklık analizinde ortaya konmuştur.



Şekil 2: Tweetlerde Sık Görülen Zarfların Ükelere Göre Dağılımı

İran ile ilgili tweetlerde ana fiil olarak ‘to be’ ve ‘have’ fiillerinin tüm formlarıyla (be/am/is/are/was/were/been - have/has/had) kullanıldığı görülmüştür. Diğer fiiller arasında, ‘hit’, ‘attack’ ve ‘kill’ fiillerinin sıklığı da dikkati çekmektedir.



Şekil 3: Trump’ın Tehdit Söylemlerinde En Sık Görülen Fiiller ve Hedef Ülkeler

İran’a yönelik tehdit söylemlerinin bağımlı dizin analizlerinde ‘they’ zamiri ile birlikte ‘attack/ hit/ pay’ gibi fiillerin kullanıldığı görülmektedir. Bu kullanımlar, İran’ın saldırgan bir ülke olduğunu, bunların karşılığında bedel ödeyeceğini, İran’a olumsuz ve kötü anlamlar yükleyerek göstermektedir. ‘I’ ve ‘we’ zamirleri ise, ABD’nin güçlü, saldırılara karşılık verebilen bir ülke olduğunu göstermek için ‘...strongly responded’ ya da ‘hit’ ile bir arada kullanılmıştır: “They attacked us, & we hit back...” / “Onlar (İran) bize saldırdı ve biz de karşılık verdik...” ‘Very’ ile ‘hard/fast’ gibi zarfların ve ‘big/bad’ gibi sıfatların birlikte kullanıldığı görülmektedir. Özellikle ‘hit’ ve ‘pay’ fiilleriyle birlikte görülen ‘very’ İran’a karşı gerçekleşeceği belirtilen eylemin şiddetini arttırmakta ve eylemin büyüklüğünü göstermektedir. ‘Never’ ise, eylemin gerçekleşme ihtimalinin olmadığını ya da olmaması gerektiğini belirtir. Burada ABD, belirleyici güce sahip taraf olduğunu göstermektedir: “Iran will never have a nuclear weapon!” / “İran’ın asla bir nükleer silahı olmayacak”

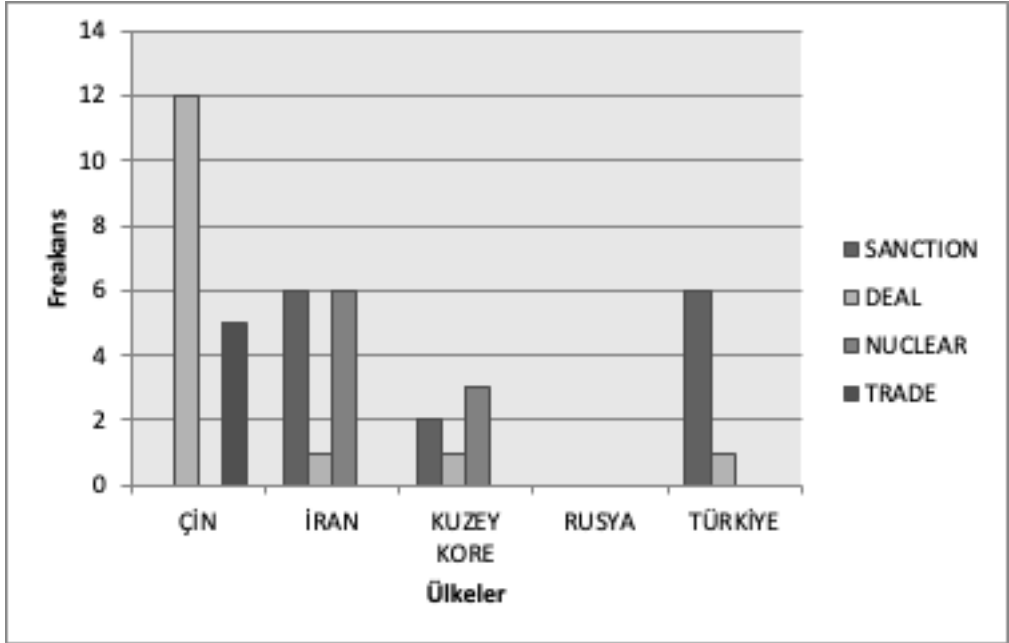
İran hedefli tweetlerde geçen ‘good’ sıfatının üstünlük bildiren formu ‘the best’ ile ABD’nin üstünlüğü vurgulanmaktadır. Ayrıca ‘bad’ sıfatının karşılaştırma formu olan ‘worse’ ile İran’ın şu anda kötü durumda olduğu ve şu ana kıyasla daha da kötü olacağı dile getirilerek, İran’ı zayıflatıcı ve yıpratıcı bir üslup kullanılmaktadır. “Their Economy is dead, and will get much worse...” / “Ekonomileri öldü ve daha da kötüye gidecek...” ‘Nuclear’ ve ‘weapon’ sözcükleri sıkça bir arada kullanılmıştır ve genellikle olumsuz belirleyici (determiner) ‘no’ veya olumsuzluk vurgusu yapan ‘never’ zarfı ile birlikte görülmektedir. Burada ABD’nin, İran’ın nükleer silaha sahip olmasına izin vermeyen karar verici bir güç olarak, İran üzerinde baskı oluşturduğunu söyleyebiliriz: “...No Nuclear Weapons...” / “...Nükleer Silah yok...” ‘Sanction’ sözcüğü, ‘increase’ ve ‘choke’ fiilleriyle kullanıldığında, ABD’nin yaptırım uygulayan ve istediği zaman yaptırımları arttırarak İran’ı ciddi anlamda bunaltabilen gücünü gösterdiğini söyleyebiliriz.

Aynı zamanda ‘sanction’ sözcüğü ‘the most biting’ sıfatıyla nitelendiğinde, uygulanacak yaptırımların daha öncekilerden farklı olarak çok daha şiddetli olacağını, ABD’nin İran’ın yaptırımlara direnme gücünü kırmaya çalıştığını ve İran’ı güçsüz gördüğünü söylemek mümkündür : “The Iran sanctions have officially been cast. These are the most biting sanctions ever imposed, and in November they ratchet up to yet another level...” / “İran’a olan yaptırımlar resmen açıklandı. Bunlar şimdiye kadar uygulanan en yıpratıcı yaptırımlar ve Kasım’da şiddeti daha da artacak...” ‘Attack’ ve ‘kill’ fiillerinin ‘they’ zamiri ile; ‘hit’ fiilinin ise ‘we’ zamiriyle birlikte yer alması, İran’ın saldırgan ve acımasız bir ülke olarak nitelendirilebileceği ve ABD’nin ise yapılan saldırılara karşı ‘vurmak’ eyleminde bulunarak savunma gösterdiği ve dolayısıyla ABD tarafından gerçekleşen eylemin daha kabul edilebilir olduğu anlamı çıkarılabilir : “They attacked us, & we hit back...” / “Onlar (İran) bize saldırdı ve biz de karşılık verdik...”

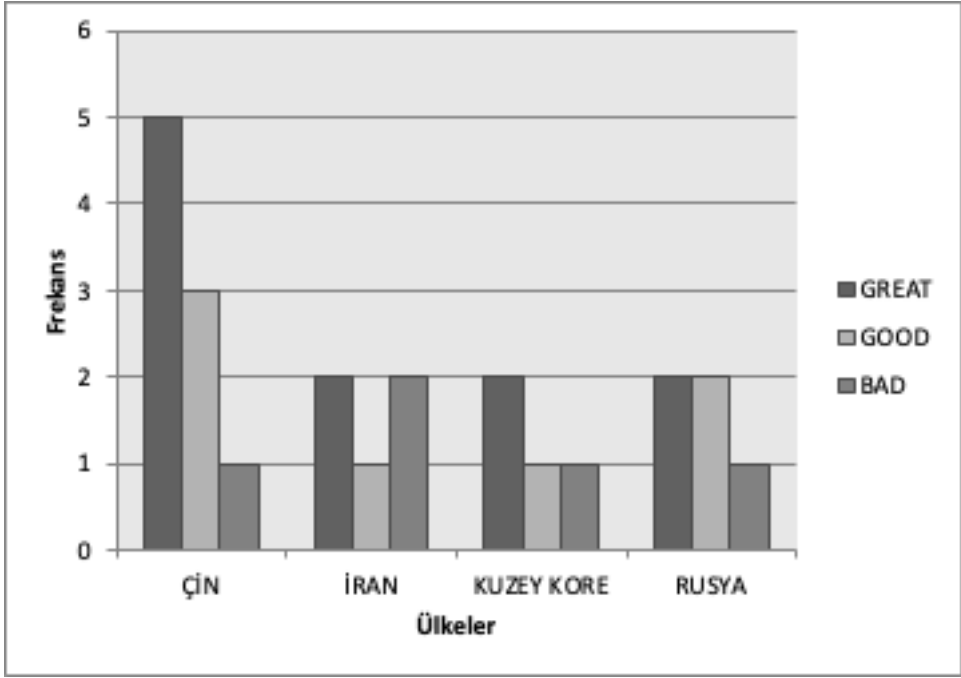
Çin’e yönelik tehdit ifadelerinde; ‘they’, ‘we’ ve ‘I’ en fazla sıklığa sahip özne zamirleri olarak karşımıza çıkmaktadır. İran örneğinde olduğu gibi Çin’e yönelik söylemlerde de ‘they’ zamiri kullanılarak, Çin’in direkt muhatap alınmadığı ve Çin’e direkt olarak seslenilmediği çıkarımında bulunulabilir. Fakat İran’dan farklı olarak Çin için ‘you’ zamirinin yer aldığı tweetler de mevcuttur. Bu tweetlerde, verilmek istenen mesaj Çin hükümetine direkt olarak iletilmiştir. Çin’in hedef alındığı tweetlerde kullanım sıklığı en fazla olan ‘very’, ‘too’,

'much' ve 'never' ögeleri birlikte kullanıldığı fiili güçlendirmektedir. Zaman zarfı olarak 'now' sık görülmektedir ve şu andan farklı olarak gelecekte değişecek bir durumdan veya ABD'nin Çin'e karşı tutum değişikliğinden bahsederken kullanıldığı görülmektedir.

Çin hedefli söylemlerde sıfat olarak 'great', 'good' ve 'tough' sıkça görülmektedir. İsimler kategorisinde en yüksek sıklığa sahip olanlar 'China' ve 'the United States-U.S.- U.S.A.' olarak görülmektedir. Ayrıca, 'deal', 'trade', 'product', 'tariff' ve 'business' gibi terimlerin sıkça yer alması, ABD-Çin ilişkilerinin ekonomi ve ticaret merkezli şekillendiğini göstermektedir. Tweetlerde ana fiil olarak 'to be' fiilinin tüm formlarıyla (be/am/is/are/was/were/been) ve 'get' fiilinin sıkça yer aldığını söyleyebiliriz. Bunlara ek olarak 'allow' ve 'continue' fiilleri de Çin söylemlerinde sıkça kullanılmıştır.



Şekil 4: Tweetlerde Sık Görülen İsimlerin Ülkelere Göre Dağılımı



Şekil 5: Başkan Trump'ın Tehdit Söylemlerinde En Çok Kullanılan Sıfatların Ülke Dağılımları

Çin hedefli tehdit söylemlerinin bağımlı dizin analizlerine göre; Donald Trump, Çin başkanına ya da hükümetine direkt olarak seslendiğinde 'I' öznesini ve 'let/allow' fiillerini tercih etmektedir. Başkan statüsünün gücünü göstermek, söylemlerini ve uyarılarını daha sert kılmak amacıyla bu öğeleri kullandığı söylenebilir : "...As President, I can no longer allow this to happen!.." / "...Başkan olarak, artık bunun olmasına izin veremem!.." 'Very' zarfı, genellikle 'good/bad' sıfatları ile kullanılmaktadır. 'Good' sıfatı ABD'yi, 'bad' sıfatı ise Çin'i nitelemektedir. Ayrıca 'much' belirleyicisi ve 'tougher' sıfatı ABD-Çin ilişkilerinin daha sert ve zorlu olacağını ifade etmektedir : "..And then, think what happens to China when I win. Deal would get MUCH TOUGHER!.." / "...Ve sonra, ben (2020 seçimlerini) kazandığımda, Çin'e ne olacağını düşünün. Anlaşma ÇOK DAHA ZORLU OLACAK!.."

Çin tweetlerinde 'great' sıfatı 'deal' sözcüğünü nitelediğinde, anlaşmanın büyüklüğünü ve önemini ifade ederken; 'retaliation' sözcüğünü nitelediğinde, gerçekleşecek şiddetli bir eylemi ifade etmektedir. "...There will be great and

fast economic retaliation against China if our farmers, ranchers and/or industrial workers are targeted!” / “...Eğer çiftçilerimiz, çiftlik ve/veya sanayi işçilerimiz hedef alınır, Çin’e karşı büyük ve hızlı ekonomik misilleme olacak!” ‘Trade’ sözcüğü ‘deal’ sözcüğü ile birlikte sık görülmektedir. ‘Tariff’ sözcüğü, ‘massive/major/new’ gibi sıfatlarla nitelendirilmiş ve Çin’e karşı uygulanacak olan ekonomik yaptırımların şiddeti vurgulanmıştır. “...at which point we will be charging major Tariffs against Chinese product being shipped into the United States...” / “...Bu noktada, ABD’ye gelen Çin ürünlerine büyük ek gümrük vergileri uygulayacağız...” ‘Get’ fiili, ‘tougher’ ve ‘worse’ gibi sıfatlarla kullanılarak, ikili ilişkilerin kötü olduğu ve daha da kötü olacağı ifade edilmektedir. ‘Allow’ fiilli cümlelerde ‘ABD’ sözcüğünün özne durumunda kullanımı, izin verebilme yetkisinin ABD’ye ait olduğu izlenimi uyandırmaktadır. “...We will no longer allow this to continue. China could easily solve this problem!” / “... Bunun devam etmesine artık izin vermeyeceğiz. Çin bu problemi kolaylıkla çözebilirdi!”

Kuzey Kore ile ilgili tweetlerde geçen ‘I’, ‘they’, ‘we’ zamirleri, diğer ülkelere yönelik tweetlerde bulunan zamirlere kıyasla daha az tercih edilmiştir. Trump’ın Kuzey Kore’yi ve Kim Jong-Un’u doğrudan tweetlerde belirtmesi, muhatabını ciddiye aldığı görünümü vermektedir. Kuzey Kore tweetlerinde ‘today’, ‘much’ ve ‘too’ zarfları yer almaktadır. ‘Today’ kullanıldığında, ABD’nin Kuzey Kore’ye yönelik yaptırımların bildirisi yapılmaktadır. ‘Much’ ve ‘too’ ise nitelediği sözcüğün anlamını güçlendirmektedir. Kuzey Kore tweetlerinde, ‘great’, ‘economic’ ve ‘provocative’ sıfatları da dikkat çekmektedir.

Kuzey Kore tweetlerinde isimler kategorisinde en yüksek sıklık oranı ‘North Korea’ ve ‘the United States-U.S.- U.S.A.’ kelimelerinde görülmektedir. Ayrıca, ‘nuclear’, ‘button’, ‘denuclearization’, ‘sanctions’ sözcükleri de sıkça yer almaktadır. ABD-Kuzey Kore ilişkilerinde, Kuzey Kore’nin nükleer bir güce sahip olmasının etkisi tweetlerde de görülmektedir. Kuzey Kore tweetlerinde yine ana fiil olarak ‘to be’ fiilinin tüm formlarıyla (be/am/is/are/was/were/been); ‘have’ fiilinin tüm formlarıyla (have/has/had) sıklıkla yer aldığını söyleyebiliriz. Diğer dikkati çeken fiiller arasında, ‘happen’ ve ‘act’ fiilleri yer almaktadır.

Kuzey Kore hedefli söylemlerin bağimli dizin analizlerine göre ; ‘provocative’ sıfatı, ‘actions’ sözcüğü ile nitelendirilmiş ve Kuzey Kore’nin sözü geçen eylemleri, uygulanacak olan yaptırımlar için gerekçe gösterilmiştir. ‘Economic’

sıfatı ise ‘potential’ ve ‘sanctions’ sözcükleriyle karşımıza çıkmaktadır. “Just spoke to President XI JINPING of China concerning the provocative actions of North Korea. Additional major sanctions will be imposed on North Korea today...” / “Az önce Çin Devlet Başkanı XI JINPING ile Kuzey Kore’nin kışkırtıcı eylemleriyle ilgili görüştim. Bugün Kuzey Kore’ye büyük ek yaptırımlar getirilecek...”

‘Sanctions’ sözcüğü, ‘economic’ ve ‘major’ sıfatlarıyla birlikte karşımıza çıkmaktadır. ‘Act’ fiili, ‘unwisely’ ve ‘in a hostile way’ zarflarıyla nitelendirilerek, Kuzey Kore ve liderine yüklenmiş olumsuz anlamları ortaya koymaktadır. “Military solutions are now fully in place, locked and loaded, should North Korea act unwisely. Hopefully Kim Jong Un will find another path!” / “Kuzey Kore akılsızca hareket ederse, askeri çözümler tamamen mevcut, hedef kilitli ve atışa hazır. Umarım Kim Jong Un başka bir yol bulur!”

Türkiye’ye yönelik tehdit içerikli ifadelerde geçen ‘I’, ‘they’ ve ‘we’ en fazla sıklığa sahip özne zamirleri olarak karşımıza çıkmaktadır. Başkan Trump, Türkiye’ye yönelik söylemlerde ‘I’ zamirini sıklıkla kullanarak, yaptırımları sert bir üslupla dile getirmiştir. Türkiye tweetlerinde kullanılan ‘very’, birlikte kullanıldığı fiili güçlendirmektedir. Ayrıca, ‘financially’ ve ‘economically’ zarfları da karşımıza çıkmaktadır. Türkiye hedefli tweetlerde, ‘great’, ‘large’, ‘wonderful’ ve ‘innocent’ sıfatları da dikkat çekmektedir. İsimler kategorisinde en yüksek sıklığa sahip unsurlar ‘Turkey’, ‘Kurds’ ve ‘the United States-U.S.-U.S.A.’ olarak görülmektedir. Ayrıca, ‘sanctions’, ‘war’ ve ‘Syria’ sözcüklerinin de sıkça yer aldığı görülmektedir. Yine bu tweetlerde ana fiil olarak ‘to be’ fiilinin tüm formlarıyla (be/am/is/are/was/were/been) ve ‘have’ fiilinin tüm formlarıyla (have/has/had) sıklıkla yer aldığını söyleyebiliriz. Sık kullanılan diğer fiiller arasında, ‘fight’, ‘hit’ ve ‘attack’ fiilleri de yer almaktadır.

Türkiye söylemlerinin bağımlı dizin analizlerine göre Trump, büyük yaptırımları açıklarken daha sert bir üslup kullanmaktadır ve statüsünün gücünden yararlanmaktadır. ‘I’ zamiri ile ‘destroy’, ‘hit’ gibi fiilleri ve ‘strongly’, ‘fully’ gibi sıfatları tercih etmektedir: “...I am fully prepared to swiftly destroy Turkey’s economy if Turkish leaders continue down this dangerous and destructive path” / “...Eğer Türk liderler bu tehlikeli ve yıkıcı yola devam ederse, Türkiye’nin ekonomisini hızlıca yok etmeye tamamen hazırım.” ‘Economically’ ve ‘financially’ zarfları ile ‘hit’ fiili kullanılmıştır. ABD, Türkiye’ye ekonomik

açıdan zarar vermenin ötesinde, ekonomiyi yok edecek bir gücü ve etkisi olduğunu ifade etmiştir. Bu söylemleri ile Türkiye'nin ekonomisini zayıflatmaya çalıştığını ve Türkiye'yi zayıf gördüğünü söyleyebiliriz: "...I say hit Turkey very hard financially & with sanctions if they don't play by the rules!..." / "...Eğer kuralına göre oynamazlarsa, Türkiye'yi çok sert finansal yaptırımlarla vuralım diyorum!..."

'Great' sıfatının ABD'yi ve varlıklarını yüceltmek için kullanıldığı söylenebilir. 'Wonderful' ve 'innocent' sıfatları ise yine ABD vatandaşı olan Papaz Andrew Brunson'ı nitelemektedir: "...They are now holding our wonderful Christian Pastor, who I must now ask to represent our Country as a great patriot hostage. We will pay nothing for the release of an innocent man, but we are cutting back on Turkey!" / "...Şimdi, kendisinden ülkemizi vatansever bir rehine olarak temsil etmesini istemek durumunda kaldığım muhteşem Hristiyan rahibimizi ellerinde tutuyorlar. Masum bir insanın serbest kalması için karşılığında hiçbir şey vermeyeceğiz. Biz Türkiye ile ilişkileri azaltacağız!" 'Kurds' sözcüğü ile 'Turkey' sözcüğünü aynı cümlede sıkça görmekteyiz. Özellikle 'Turkey', özne olarak kullanıldığında, 'attack' ve 'hit' gibi fiillerle yer almaktadır. Burada Amerika tarafından Türkiye'nin saldırgan bir niteliği olduğu ve Kürtlere saldırdığı imajı yaratılmaktadır. 'Economy' sözcüğü ise, 'destroy' fiili ile birlikte kullanılmıştır. ABD'nin Türkiye ekonomisine yönelik ciddi bir gücü olduğu anlamı çıkarılabilir: "... if Turkey does anything that I, in my great and unmatched wisdom, consider to be off limits, I will totally destroy and obliterate the Economy of Turkey (I've done before!)." / "...eğer Türkiye benim büyük ve eşsiz bilgeliğimle sınırları aşmak olarak değerlendirdiğim herhangi bir şey yaparsa, Türkiye'nin Ekonomisini tamamen yıkacağım ve yok edeceğim (Daha önce de yapmıştım!)..."

'We' ve 'I' özneleriyle 'hit' fiili kullanıldığında, Türkiye'ye yönelik ekonomik yaptırım düşüncesi açıklanmaktadır. ABD'nin Türkiye'ye ekonomik sıkıntılar yaşatacak bir güce sahip olduğu ifade edilmektedir. "...I say hit Turkey very hard financially & with sanctions if they don't play by the rules! I am watching closely." / "...Eğer kuralına göre oynamazlarsa, Türkiye'yi çok sert finansal yaptırımlarla vuralım diyorum! Yakından izliyorum."

Rusya'nın tehdit edildiği tweetlerde, 'I', 'you', 'they' ve 'we' özne zamirleri karşımıza çıkmaktadır. Trump, Rusya'ya yönelik söylemlerinde 'you'

zamiri kullanarak, Rusya'ya direkt seslenmiştir. 'Innocent', 'great' ve 'good' tweetlerde sıklıkla karşımıza çıkan sıfatlardandır. İsimler kategorisinde ise en fazla sıklığa sahip isimler 'Russia' ve 'Syria' olarak görülmektedir. Ayrıca, 'NATO' ve 'civilians' sözcükleri de sıklıkla ifadelerde yer almaktadır. Bunlara ek olarak, Rusya tweetlerinde de ana fiil olarak 'to be' fiilinin tüm formlarıyla (be/am/is/are/was/were/been) sıklıkla yer aldığını söyleyebiliriz. Dikkati çeken diğer fiiller arasında ise, 'kill' ve 'watch' fiilleri bulunmaktadır.

Rusya söylemlerinin bağımlı dizin analizleri incelendiğinde; 'innocent' sıfatı, Suriye'deki sivilleri kastetmektedir. Genellikle 'bomb' ve 'kill' fiilleriyle kullanılmıştır. Rusya, İran ve Suriye'nin masum insanları ayırım gözetmeden hedef aldığı belirtilmiştir. 'NATO' ile 'strong', 'weak' ve 'bad' sıfatları birlikte kullanılmıştır. NATO'nun güçlü ya da güçsüz olması ABD ile olan ilişkilerine dayandırılmıştır. ABD'nin NATO'yu güçlü kıldığı belirtilmiştir ve bu durumun ise Rusya için kötü olduğu ifade edilmiştir: "I had a great meeting with NATO. They have paid \$33 Billion more and will pay hundreds of Billions of Dollars more in the future, only because of me. NATO was weak, but now it is strong again (bad for Russia)..." / "NATO'yla harika bir toplantı yaptım. 33 milyar dolar daha fazla ödediler ve sadece benim sayemde, gelecekte yüz milyarlarca dolar daha verecekler. NATO zayıftı ama şu an yeniden güçlü (Bu Rusya için kötü)..." Ayrıca 'kill' fiili Rusya, Suriye ve İran ile birlikte sıkça kullanılmaktadır. Öldürmek eylemiyle kullanılan 'innocent civilians' öbeğinin, 'many' ve 'thousands of..' tarafından nitelenmesiyle, öldürme eyleminin ciddi bir boyutu olduğu vurgulanmaktadır: "Russia, Syria, and Iran are killing, or on their way to killing, thousands of innocent civilians in Idlib Province..." / "Rusya, Suriye ve İran İdlib Vilayetinde binlerce masum sivil öldürüyor veya öldürme yolunda..."

SONUÇ

Amerika Birleşik Devletleri Başkanı Donald Trump'ın Çin, Kuzey Kore, Rusya, İran ve Türkiye ile ilgili tehdit söylemleri incelendiğinde; 'get' fiilinin 'tougher' ve 'worse' sıfatlarıyla birlikte kullanılıyor olmasının ABD ile kötü ilişkilere sahip olan ülkelerin ekonomik, askeri, güvenlik, toplumsal vb. alanlarda durumlarının daha da kötüye gideceğini belirtmek için kullanıldığı tespit edilmiştir. Bu kullanımda karşı tarafa; mevcut durumlarının zaten kötü olduğu ve ABD ile ilişkilerin düzeltilmemesi durumunda bu durumun daha da kötüle-

şeceği / kötüleştirileceği mesajı dolaylı bir tehdit dili kullanılarak iletilmektedir. 'Have' fiili tehdit söylemlerinin sahibi ABD için kullanıldığı zaman ortaya çıkarılan algı; Amerika'nın her konuda ve her koşulda avantaj, güç, iktidar ve imkân sahibi olduğu yöndedir. Diğer ülkeler için kullanıldığı durumlarda ise bunun tam tersi olarak olumsuz yapılar içinde yer almaktadır. 'Kill' ve 'attack' fiilleri özellikle 'you' yerine 'they' zamiri ile birlikte kullanılarak tehdit edilen ülkenin ABD seviyesinde olmadığı, ABD'nin üstün olduğu, bu sebeple karşı tarafın direk muhatap kabul edilmediği, aynı zamanda tehdit edilen ülkenin suçlu, saldırgan ve zararlı olduğu mesajı verilmiş; 'hit' fiili ise 'we' zamiri ile kullanılarak tehdit söylemine, ABD'nin bu suçlu ve saldırgan düşman unsurdan üstün durumda olduğu ve bu üstün güce dayanarak onları cezalandıracağı anlamı kazandırılmıştır.

'Watch' fiilinin tehdit söylemlerinde sıklıkla kullanılmasının sebebi; ABD'nin hedef ülkenin yaptıklarını yakından izlediği imajının oluşturulmasıdır. Bu söylemle ABD; hedef ülkenin, yapacağı faaliyetlere çok daha fazla dikkat etmesi gerektiğini, aksi takdirde Amerika tarafından cezalandırılacağını belirtmektedir. 'Let' ve 'allow' fiilleri genellikle 'I' öznesi ile birlikte kullanılmıştır. Bu ifade türü; Amerika'nın tek süper güç olduğu, diğer ülkelere hükmettiği ve her konuda izin alınması gereken yegâne ülke olduğu, ABD'nin izin ya da onay vermediği hiçbir faaliyetin gerçekleşmeyeceği algısını yaratmak amacını taşımaktadır. 'Great' sıfatının söylemlerde sıkça ABD ile birlikte kullanılması; Amerika'yı, Amerika vatandaşlarını ve Amerika gibi düşünenleri yüceltme amacı taşımaktadır. Özellikle Amerika tarafından önem arz eden konularda 'great' sıfatı 'deal' sözcüğü ile birlikte kullanılmaktadır. Bu durumda Amerika ile yapılacak anlaşmaların çok önemli olduğu ve düşman unsurun Amerika ile anlaşmasının onun yararına olacağı mesajı örtük şekilde karşı tarafı iletilmektedir. 'Great' sıfatı ile 'retaliation' kelimesinin birlikte kullanımında ise ABD ile anlaşmayan devletlerin en sert şekilde cezalandırılacağı, kendilerine karşı şiddetli eylemlerin gerçekleştirileceği tehdidini içermektedir.

ABD Başkanı Donald Trump'ın kullandığı tehdit dilinde sıfatlar oldukça dikkat çekicidir. 'Big' ile 'good/bad' sıfatlarının karşılaştırma ve üstünlük bildiren the best/ worse formları sıklıkla söylemlerinde görülmektedir. 'Good' sıfatı genellikle ABD için kullanılırken; 'bad' sıfatı diğer ülkeler için kullanılır. Bu zıtlık durumunun öne çıkarılması, ABD'nin söylemlerindeki hedef ülkeye göz dağı verme, ona üstünlük kurma çabasıyla alakalıdır. Trump'a göre güce

dair ne varsa hepsi ABD'ye aittir. 'Big' sıfatı ABD'nin en büyük ülke olduğunu ifade eder. Diğer ülkeler için ise 'big sıfatı', büyük bedel ödemek ya da büyük yaptırımlara maruz kalmak gibi tehdidi güçlendiren olumsuz anlamlar için kullanılmıştır.

ABD'nin diğer ülkelere yönelttiği ve sıklıkla 'sahip olmak' fiiliyle beraber kullandığı 'never' zarfı, ABD'nin hedef ülkelerin sahip olabileceği ya da olamayacağı şeyleri kendisinin belirleyeceği, bu konuda tek söz sahibinin kendisi olduğu mesajını içerir. Tehdit söylemlerinde sıklıkla karşımıza çıkan 'very + zarf/sıfat' kullanımı yine gerçekleşecek eylemin şiddetini ve büyüklüğünü ifade eder. 'Sanction' sözcüğü, 'increase' ve 'choke' fiilleriyle sıklıkla kullanılır ve özellikle 'economic' ve 'major' sıfatlarıyla birlikte tehdit söylemlerinde karşımıza çıkar. Bu durum ABD'nin düşman ülkelere yaptırım uygulayabilen ve istediği zaman yaptırımları arttırarak hedef ülkelerin ekonomilerini çökertip onları cezalandırabilecek güce sahip olduğu mesajını içermektedir. Bunlara ek olarak Trump'ın tehdit söylemlerinde sıklıkla kullandığı 'tariffs' ve nuclear weapon' sözcükleri onun tehdit dilinin caydırıcı öğeleri olarak karşımıza çıkmaktadır. Diğer yaptırımlar gibi gümrük vergileri de tehdit edilen ülkeyi cezalandırmak için uygulanacak, onu korkutmayı, tehdide boyun eğdirmeyi amaçlayan dilsel kullanımlardır. Özellikle 'nuclear weapon' kelimesi, ABD'nin ona sahip olarak dünyanın en büyük süper gücü olduğunu ortaya koymak ve ona sahip olmak isteyen hedef ülkelerin ise asla böyle bir güce erişemeyeceklerini, aksi takdirde Amerika tarafından şiddetle cezalandırılacaklarını belirten iki karşıt durumla Trump'ın tehdit söylemlerinde yerini almaktadır.

KAYNAKÇA

AL-BANTANY, Nabilah Fairus (2013), “The Use of Commissive Speech Acts and Its Politeness Implication: A Case of Banten Gubernatorial Candidate Debate”, *Passage*, 1(2): 21-34.

AUSTİN, John L. (1962), *How To Do Things With Words*, London: Oxford University Press.

BROWN Gillian - YULE George (1983), *Discourse Analysis*, Cambridge: Cambridge University Press.

Business Dictionary (2020.01.01), “What is threat?”, (Erişim tarihi: 2020.03.18), <http://www.businessdictionary.com/definition/threat.html>.

CRYSTAL, David (2008), *A Dictionary of Linguistics and Phonetics*, Oxford: Blackwell Publishing.

DIJK, Teun A. van (1998), *Ideology A Multidisciplinary Approach*, London: SAGE.

DIJK, Teun A. van (2006), “Discourse and Manipulation”, *Discourse & Society* 17/3: 372-374.

FAIRCLOUGH, Norman (1989), *Language and Power*, UK: Longman.

GALES, Tammy (2015), “Threatening Stances : a corpus analysis of realized vs. non-realized threats”, *Language and Law / Linguagem e Direito* 2/2.

GOSHKHETELIANI, Irine - CHURCHELAURI, Bella (2019), “Typological Classification of Threat and the Explicit and Implicit Forms of its Expression; Linguistic Markers of Stance”, *Journal of Narrative and Language Studies*, 7(13): 201-203.

GÜNAY, V. Doğan (2013), *Söylem Çözümlemesi*, İstanbul: Papatya Yayıncılık.

KERİMOĞLU, Caner (2014), *Genel Dilbilime Giriş*, Ankara: Pegem.

KIRAN, Zeynel - KIRAN, E. Ayşe (2013), *Dilbilime Giriş (Dilbilgisinden Dilbilime)*, Ankara: Seçkin.

LEECH, Geoffrey (1983), *Principles of Pragmatics*, London: Longman

Oxford Wordpower Dictionary (2012), Oxford: Oxford University Press.

SCHILLER, Henry (2019) “Is that a threat?”, *Erkenntnis*: 1-9.

SEARLE, John R. (2000), *Söz Edimleri* (çev. R. Levent Aysever), Ankara: Ayraç Yayınevi.

TANNEN, Deborah – vd. (2015), *The Handbook of Discourse Analysis*, Chichester: Wiley Blackwell.

TDK, (2020.01.01) “Gözdağı, Tehdit”, (Erişim tarihi: 2020.03.17), <https://sozluk.gov.tr>.

EKLER

Ek-1: ABD Başkanı Donald Trump’ın 2016 - 2020 Yılları Arası Çin ile İlgili Attığı Tehdit İçerikli Tweetler

“..And then, think what happens to China when I win. Deal would get MUCH TOUGHER! In the meantime, China’s Supply Chain will crumble and businesses, jobs and money will be gone!” (03.09.2019)

“...Sadly, past Administrations have allowed China to get so far ahead of Fair and Balanced Trade that it has become a great burden to the American Taxpayer. As President, I can no longer allow this to happen! In the spirit of achieving Fair Trade, we must Balance this very.... ..unfair Trading Relationship. China should not have put new Tariffs on 75 BILLION DOLLARS of United States product (politically motivated!). Starting on October 1st, the 250 BILLION DOLLARS of goods and products from China, currently being taxed at 25%, will be taxed at 30%....Additionally, the remaining 300 BILLION DOLLARS of goods and products from China, that was being taxed from September 1st at 10%, will now be taxed at 15%. Thank you for your attention to this matter!” (24.08.2019)

“Our Country has lost, stupidly, Trillions of Dollars with China over many years. They have stolen our Intellectual Property at a rate of Hundreds of Billions of Dollars a year, & they want to continue. I won’t let that happen!...” (23.08.2019)

“My team is negotiating with them now, but they always change the deal in the end to their benefit. They should probably wait out our Election to see if we get one of the Democrat stiffs like Sleepy Joe. Then they could make a GREAT deal, like in past 30 years, and continue..to ripoff the USA, even bigger

and better than ever before. The problem with them waiting, however, is that if & when I win, the deal that they get will be much tougher than what we are negotiating now...or no deal at all. We have all the cards, our past leaders never got it!” (30.06.2019)

“...Hopefully China will do us the honor of continuing to buy our great farm product, the best, but if not your Country will be making up the difference based on a very high China buy.....This money will come from the massive Tariffs being paid to the United States for allowing China, and others, to do business with us.” (14.05.2019)

“There will be nobody left in China to do business with. Very bad for China, very good for USA! But China has taken so advantage of the U.S. for so many years, that they are way ahead (Our Presidents did not do the job). Therefore, China should not retaliate-will only get worse!” (13.05.2019)

“I say openly to President Xi & all of my many friends in China that China will be hurt very badly if you don't make a deal because companies will be forced to leave China for other countries. Too expensive to buy in China. You had a great deal, almost completed, & you backed out!” (13.05.2019)

“We are either going to have a REAL DEAL with China, or no deal at all - at which point we will be charging major Tariffs against Chinese product being shipped into the United States. Ultimately, I believe, we will be making a deal - either now or into the future....” (05.12.2018)

“...China has been taking advantage of the United States on Trade for many years. They also know that I am the one that knows how to stop it. There will be great and fast economic retaliation against China if our farmers, ranchers and/or industrial workers are targeted!” (18.09.2018)

“Our Trade Deal with China is moving along nicely, but in the end we will probably have to use a different structure in that this will be too hard to get done and to verify results after completion.” (23.05.2018)

“Caught RED HANDED - very disappointed that China is allowing oil to go into North Korea. There will never be a friendly solution to the North Korea problem if this continues to happen!” (28.12.2017)

“...they do NOTHING for us with North Korea, just talk. We will no longer allow this to continue. China could easily solve this problem!” (30.07.2017)

“I explained to the President of China that a trade deal with the U.S. will be far better for them if they solve the North Korean problem!” (11.04.2017)

Ek-2: ABD Başkanı Donald Trump’ın 2016 - 2020 Yılları Arası İran ile İlgili Attığı Tehdit İçerikli Tweetler

“The so-called “Supreme Leader” of Iran, who has not been so Supreme lately, had some nasty things to say about the United States and Europe. Their economy is crashing, and their people are suffering. He should be very careful with his words!” (18.01.2020)

“National Security Adviser suggested today that sanctions & protests have Iran “choked off”, will force them to negotiate. Actually, I couldn’t care less if they negotiate. Will be totally up to them but, no nuclear weapons and “don’t kill your protesters.” (13.01.2020)

“To the leaders of Iran - DO NOT KILL YOUR PROTESTERS. Thousands have already been killed or imprisoned by you, and the World is watching. More importantly, the USA is watching. Turn your internet back on and let reporters roam free! Stop the killing of your great Iranian people!” (12.01.2020)

“IRAN WILL NEVER HAVE A NUCLEAR WEAPON!” (06.01.2020)

“These Media Posts will serve as notification to the United States Congress that should Iran strike any U.S. person or target, the United States will quickly & fully strike back & perhaps in a disproportionate manner. Such legal notice is not required, but is given nevertheless!” (05.01.2020)

“The United States just spent Two Trillion Dollars on Military Equipment. We are the biggest and by far the BEST in the World! If Iran attacks an American Base, or any American, we will be sending some of that brand new beautiful equipment their way...and without hesitation!” (05.01.2020)

“They attacked us, & we hit back. If they attack again, which I would strongly advise them not to do, we will hit them harder than they have ever been hit before!” (05.01.2020)

“Iran is talking very boldly about targeting certain USA assets as revenge for our ridding the world of their terrorist leader who had just killed an American, & badly wounded many others, not to mention all of the people he had killed over his lifetime, including recently.....hundreds of Iranian protesters. He

was already attacking our Embassy, and preparing for additional hits in other locations. Iran has been nothing but problems for many years. Let this serve as a WARNING that if Iran strikes any Americans, or American assets, we have.... targeted 52 Iranian sites (representing the 52 American hostages taken by Iran many years ago), some at a very high level & important to Iran & the Iranian culture, and those targets, and Iran itself, WILL BE HIT VERY FAST AND VERY HARD. The USA wants no more threats!” (05.01.2020)

“...Iran will be held fully responsible for lives lost, or damage incurred, at any of our facilities. They will pay a very BIG PRICE! This is not a Warning, it is a Threat. Happy New Year!” (01.01.2020)

“Iran killed an American contractor, wounding many. We strongly responded, and always will. Now Iran is orchestrating an attack on the U.S. Embassy in Iraq. They will be held fully responsible. In addition, we expect Iraq to use its forces to protect the Embassy, and so notified!” (31.12.2019)

“I have just instructed the Secretary of the Treasury to substantially increase Sanctions on the country of Iran!” (18.09.2019)

“Saudi Arabia oil supply was attacked. There is reason to believe that we know the culprit, are locked and loaded depending on verification, but are waiting to hear from the Kingdom as to who they believe was the cause of this attack, and under what terms we would proceed!” (16.09.2019)

“The Report of Iran capturing CIA spies is totally false. Zero truth. Just more lies and propaganda (like their shot down drone) put out by a Religious Regime that is Badly Failing and has no idea what to do. Their Economy is dead, and will get much worse. Iran is a total mess!” (22.07.2019)

“... We don't even need to be there in that the U.S. has just become (by far) the largest producer of Energy anywhere in the world! The U.S. request for Iran is very simple - No Nuclear Weapons and No Further Sponsoring of Terror!” (24.06.2019)

“Iran cannot have Nuclear Weapons! Under the terrible Obama plan, they would have been on their way to Nuclear in a short number of years, and existing verification is not acceptable. We are putting major additional Sanctions on Iran on Monday. I look forward to the day that.. ...Sanctions come off Iran, and they become a productive and prosperous nation again - The sooner the better!.

“(22.06.2019)

“If Iran wants to fight, that will be the official end of Iran. Never threaten the United States again!” (19.05.2019)

“The Iran sanctions have officially been cast. These are the most biting sanctions ever imposed, and in November they ratchet up to yet another level. Anyone doing business with Iran will NOT be doing business with the United States. I am asking for WORLD PEACE, nothing less!” (07.08.2018)

“Iran, and it’s economy, is going very bad, and fast! I will meet, or not meet, it doesn’t matter - it is up to them!” (04.08.2018)

“Such respect for the people of Iran as they try to take back their corrupt government. You will see great support from the United States at the appropriate time!” (03.01.2018)

“Today, I announced our strategy to confront the Iranian regime’s hostile actions and to ensure that they never acquire a nuclear weapon.” (08.05.2018)

“Iran is playing with fire - they don’t appreciate how “kind” President Obama was to them. Not me! (03.02.2017)

“Iran has been formally PUT ON NOTICE for firing a ballistic missile. Should have been thankful for the terrible deal the U.S. made with them!” (02.02.2017)

Ek-3: ABD Başkanı Donald Trump’ın 2016 - 2020 Yılları Arası Kuzey Kore ile İlgili Attığı Tehdit İçerikli Tweetler

“Kim Jong Un is too smart and has far too much to lose, everything actually, if he acts in a hostile way. He signed a strong Denuclearization Agreement with me in Singapore. He does not want to void his special relationship with the President of the United States or interfere....with the U.S. Presidential Election in November. North Korea, under the leadership of Kim Jong Un, has tremendous economic potential, but it must denuclearize as promised. NATO, China, Russia, Japan, and the entire world is unified on this issue!” (08.12.2019)

“Holding back the “war games” during the negotiations was my request because they are VERY EXPENSIVE and set a bad light during a good faith negotiation. Also, quite provocative. Can start up immediately if talks break down, which I hope will not happen!” (17.06.2018)

“North Korean Leader Kim Jong Un just stated that the “Nuclear Button is on his desk at all times.” Will someone from his depleted and food starved regime please inform him that I too have a Nuclear Button, but it is a much bigger & more powerful one than his, and my Button works!” (03.01.2018)

“Just spoke to President XI JINPING of China concerning the provocative actions of North Korea. Additional major sanctions will be imposed on North Korea today. This situation will be handled!” (29.11.2017)

“Just heard Foreign Minister of North Korea speak at U.N. If he echoes thoughts of Little Rocket Man, they won't be around much longer!” (24.09.2017)

“Kim Jong Un of North Korea, who is obviously a madman who doesn't mind starving or killing his people, will be tested like never before!” (22.09.2017)

“Today, I announced a new Executive Order with re: to North Korea. We must all do our part to ensure the complete denuclearization of #NoKo.” (21.09.2017)

“Military solutions are now fully in place, locked and loaded, should North Korea act unwisely. Hopefully Kim Jong Un will find another path!” (11.08.2017)

“United Nations Resolution is the single largest economic sanctions package ever on North Korea. Over one billion dollars in cost to N.K.” (06.08.2017)

“I have great confidence that China will properly deal with North Korea. If they are unable to do so, the U.S., with its allies, will! U.S.A.” (13.04.2017)

“North Korea is looking for trouble. If China decides to help, that would be great. If not, we will solve the problem without them! U.S.A.” (11.04.2017)

“North Korea just stated that it is in the final stages of developing a nuclear weapon capable of reaching parts of the U.S. It won't happen!” (03.01.2017)

Ek-4: ABD Başkanı Donald Trump'ın 2016 - 2020 Yılları Arası Rusya ile İlgili Attığı Tehdit İçerikli Tweetler

“Russia, Syria, and Iran are killing, or on their way to killing, thousands of innocent civilians in Idlib Province. Don't do it! Turkey is working hard to stop this carnage.” (26.12.2019)

“The United States is learning much from the failed missile explosion in Russia. We have similar, though more advanced, technology. The Russian “Sk-

yfall” explosion has people worried about the air around the facility, and far beyond. Not good!” (13.08.2019)

“Hearing word that Russia, Syria and, to a lesser extent, Iran, are bombing the hell out of Idlib Province in Syria, and indiscriminately killing many innocent civilians. The World is watching this butchery. What is the purpose, what will it get you? STOP!” (03.06.2019)

“I had a great meeting with NATO. They have paid \$33 Billion more and will pay hundreds of Billions of Dollars more in the future, only because of me. NATO was weak, but now it is strong again (bad for Russia). The media only says I was rude to leaders, never mentions the money!” (17.07.2018)

“Russia vows to shoot down any and all missiles fired at Syria. Get ready Russia, because they will be coming, nice and new and “smart!” You shouldn’t be partners with a Gas Killing Animal who kills his people and enjoys it!” (11.04.2018)

“Unfortunately, no matter how well I do at the Summit, if I was given the great city of Moscow as retribution for all of the sins and evils committed by Russia... over the years, I would return to criticism that it wasn’t good enough – that I should have gotten Saint Petersburg in addition!” (15.07.2018)

“Many dead, including women and children, in mindless CHEMICAL attack in Syria. Area of atrocity is in lockdown and encircled by Syrian Army, making it completely inaccessible to outside world. President Putin, Russia and Iran are responsible for backing Animal Assad. Big price...” (08.04.2018).

Ek-5: ABD Başkanı Donald Trump’ın 2016 - 2020 Yılları Arası Türkiye ile İlgili Attığı Tehdit İçerikli Tweetler

“Turkey fully understands not to fire on the Kurds as they leave what will be known as the Safe Zone for other fairly nearby areas. I don’t have to repeat that large scale Sanctions will be imposed for violations. Going well! ISIS secured by Kurds with Turkey ready as backup.....” (25.10.2019)

“The United States will aggressively use economic sanctions to target those who enable, facilitate, and finance these heinous acts in Syria. I am fully prepared to swiftly destroy Turkey’s economy if Turkish leaders continue down this dangerous and destructive path” (Statement from President Donald J. Trump Regarding Turkey’s Actions in Northeast Syria) (14.10.2019)

“...We are not going into another war between people who have been fighting with each other for 200 years. Europe had a chance to get their ISIS prisoners, but didn't want the cost. “Let the USA pay,” they said... ..Kurds may be releasing some to get us involved. Easily recaptured by Turkey or European Nations from where many came, but they should move quickly. Big sanctions on Turkey coming! Do people really think we should go to war with NATO Member Turkey? Never ending wars will end!” (14.10.2019)

“We defeated 100% of the ISIS Caliphate and no longer have any troops in the area under attack by Turkey, in Syria. We did our job perfectly! Now Turkey is attacking the Kurds, who have been fighting each other for 200 years.... ..We have one of three choices: Send in thousands of troops and win Militarily, hit Turkey very hard Financially and with Sanctions, or mediate a deal between Turkey and the Kurds!” (10.10.2019)

“Turkey has been planning to attack the Kurds for a long time. They have been fighting forever. We have no soldiers or Military anywhere near the attack area. I am trying to end the ENDLESS WARS. Talking to both sides. Some want us to send tens of thousands of soldiers to.... ..the area and start a new war all over again. Turkey is a member of NATO. Others say STAY OUT, let the Kurds fight their own battles (even with our financial help). I say hit Turkey very hard financially & with sanctions if they don't play by the rules! I am watching closely.” (10.10.2019)

“As I have stated strongly before, and just to reiterate, if Turkey does anything that I, in my great and unmatched wisdom, consider to be off limits, I will totally destroy and obliterate the Economy of Turkey (I've done before!). They must, with Europe and others, watch over... ..the captured ISIS fighters and families. The U.S. has done far more than anyone could have ever expected, including the capture of 100% of the ISIS Caliphate. It is time now for others in the region, some of great wealth, to protect their own territory. THE USA IS GREAT!” (07.10.2019)

“Starting the long overdue pullout from Syria while hitting the little remaining ISIS territorial caliphate hard, and from many directions. Will attack again from existing nearby base if it reforms. Will devastate Turkey economically if they hit Kurds...” (14.01.2019)

“Turkey has taken advantage of the United States for many years. They are now holding our wonderful Christian Pastor, who I must now ask to represent

our Country as a great patriot hostage. We will pay nothing for the release of an innocent man, but we are cutting back on Turkey!” (17.08.2018)

“I have just authorized a doubling of Tariffs on Steel and Aluminum with respect to Turkey as their currency, the Turkish Lira, slides rapidly downward against our very strong Dollar! Aluminum will now be 20% and Steel 50%. Our relations with Turkey are not good at this time!” (10.08.2018)

“The United States will impose large sanctions on Turkey for their long time detainment of Pastor Andrew Brunson, a great Christian, family man and wonderful human being. He is suffering greatly. This innocent man of faith should be released immediately!” (26.07.2018)

Ekin Ulaş ÇELİK - Hüseyin ÜRETEN
ESKİ BATI'DA (HELLAS) KÖLELİK

Abdulazim ŞİMŞEK

II. MEŞRUTİYET DÖNEMİ FİKİR HAREKETLERİ EKSENİNDE KADIN TARTIŞMALARI

Ayhan AKBULUT

IV. UMUMİ MÜFETTİŞLİĞİN KURULMASI VE DERSİM İSYANLARINA GİDEN SÜREÇ

Bertuğ SAKIN - Sümeyye BÜYÜKBİNER

TEHDİT DİLİ: AMERİKA BİRLEŞİK DEVLETLERİ BAŞKANI DONALD TRUMP'IN TEHDİT
SÖYLEMLERİNİN EDİMBİLİMSEL ANALİZİ

Ferdi AKBAŞ

COĞRAFYA LİSANS MEZUNLARININ KÜLTÜREL MİRAS KAVRAMINA YÖNELİK
ALGILARININ METAFOR ANALİZİ YÖNTEMİYLE DEĞERLENDİRİLMESİ

Hilal Özdemir ÇAKIR

SOSYAL MEDYADA İKNA: SPOR VE FITNESS ALANINDAKİ INSTAGRAM
INFLUENCER'LARININ İKNA EDİCİ KONUŞMA EDİMLERİNİ KULLANIMLARI ÜZERİNE
BİR İNCELEME

Gözde ÖYMEN - Derya ÇOKYAŞAR

MASKOT KULLANIMININ MARKA KİŞİLİĞİ ÜZERİNDEKİ ROLÜ

Filiz BAYOĞLU KINA

TOPLUMSAL CİNSİYETE DAYALI ŞİDDETİN TEMELLERİ ÜZERİNE

İsa UĞUR

YEREL HALKIN TURİZMİN ÇEVRESEL ETKİLERİ KONUSUNDAKİ BEKLENTİ VE
ALGILARININ BELİRLENMESİ

Rumeysa Meliha GÜNAY

AHMET BİCAN ERCİLASUN, NEHİR DESTAN OĞUZNAME (OGUZ BİTİĞ), DERGÂH
YAYINLARI, İSTANBUL 2019, 696 s.

ANASAY

anasaydergisi@hotmail.com

